

A 1868/tilväxt**Behandles i** Utvalget for vekst og utvikling i Norden

Utvalget for vekst og utvikling i Nordens betenkning over

**Medlemsforslag
om Nordisk høyhastighetsjernbaneplan****Förslag**

Utvalget for vekst og utvikling i Norden foreslår at

Nordiska rådet rekommanderer Nordiska ministerrådet

å utrede en felles nordisk plan for høyhastighetsjernbane som ser på både økonomiske gevinster og klimafordeler med et bedre utviklet og mer integrert høyhastighetsjernbanenett

Bakgrund

Mittengruppen foreslår at Nordiska rådet rekommanderer Nordisk ministerråd å utrede en felles nordisk plan for høyhastighetsjernbane som ser på både økonomiske gevinster og klimafordeler med et bedre utviklet og mer integrert høyhastighetsjernbanenett. Som begrunnelse henvises det til at over hele Europa arbeides det nå med planer om høyhastighetstog. Videre, at der i Norden er et stort behov og potensiale for bedre jernbaneforbindelser fordi at flere og flere innbyggere ønsker alternativ til fly, og næringslivet ønsker bedre og mer stabile godsforbindelser mellom landene.

Det henvises til tidligere nordiske initiativer om høyhastighets jernbane. Det påpekes at det mangler en felles front med de nordiske transportministre for å komme videre. Den utredning som etterlyses menes å kunne være en god start for tettere samarbeid og et steg mot felles nordisk transportplan.

Historisk forkommer jernveiforbindelser i Norden regelmessig på Nordisk råds dagsorden. Til eksempel vedtok [Rådet en rekommandasjon i 2015](#) til den danske, norske og svenske regjering om sosialøkonomiske konsekvenser og forutsetninger for høyhastighets tog Oslo-København. I den forbindelse meddelte de respektive regjeringene at de så positivt på initiativer som kan styrke transportforbindelsene på strekningen Oslo-Göteborg-København og således knytte landene tettere sammen. I meddelelsen fra regjeringen fra den tid finnes også en beskrivelse av pågående initiativer men det uttrykkes tidlig, at en særskilt oppfølging på rekommandasjonen ikke er på de respektive regjeringers dagsorden.

Innenfor Europa legges det generelt voksende vekt på jernbane og 2021 skal være jernbanens år i EU. Formålet er å løfte frem jernbanen som et transportmiddel som er velegnet til å bidra til å realisere målene i «European Green Deal».

Utskottets synpunkter

Utvalget for vekst og utvikling noterer at forslaget er i tråd med tidligere rekommandasjoner som Nordisk råd har vedtatt og harmonerer godt med visjonen å utvikle Norden som den mest bæredyktige og integrerte region i Norden. Det er tale om forslag som kan bidra til å legge forholdene til rette for effektivere mobilitet over de nordiske grenser, redusert miljø- og klimabelastning og fremme vekst og utvikling.

Utvalget konstaterer at utviklingen av jernbane i fastlands Norden ligger bakut i tiden i forhold til mange andre europeiske land. En av grunnen til dette er manglende struktur for nordisk samarbeide om transport.

Utvalget påpeker at erfaringen viser at det kan være besværlig å planlegge infrastrukturprosjekter som går på tvers over flere nordiske land. Nordisk råd har derfor anbefalt at ministerråd for transport, som ble avlagt i 2006, skal bli gjenopprettet. Dette forslag har bred støtte, men dessverre vil ikke alle land med, noe som er forutsetning for opprettelsen.

At det ikke finnes transportministerråd bør ikke stoppe Nordisk ministerråd i å gjennomføre utredninger som kan fremme nordiske samarbeid om utvikling a infrastruktur. Tvert om. Utvalget mener at det gjør det enda viktigere at Ministerrådet engasjere i slike spørsmål.

Utvalget finner forslaget også relevant for Nordisk ministerråds handlingsplan for perioden 2021-2024 hvor forskning og utvikling samt å fremme løsninger, som understøtter CO2-neutralitet og klimatilpasning på blant annet transport-, bygge-, fødevarer- og energiområdet prioriteres. Innenfor handlingsplanen er det avsatt midler som Utvalget mener at bør kunne anvendes til finansiere den utredning som forslaget etterlyser.

Utvalget konstaterer at det finnes både nordiske institusjoner som Nordisk energiforskning og Nordregion som potensielt kan stå for utredningen. Videre, at det finnes en rekke tidligere utredninger å bygge, på inklusive innenfor prosjektet «[Den skandinaviske 8 millionersbyen](#)».

Norden, den 28 juni 2021

Anders Eriksson (ÅF)

Arman Teimouri (L)

Freddy André Øvstegård (SV)

Helge André Njåstad (FrP)

Johan Kvarnström (sd)

Lars Andersson (SD)

Lorena Delgado Varas (V)

Lulu Ranne (saf)

Nils Aage Jegstad (H)

Orla Hav (S)

Pyry Niemi (S)

Pål Jonson (M)

Ruth Mari Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)